

รหัสโครงการ: RDG5510038

ชื่อโครงการ: การจัดการแบบพหุภาคีในการศึกษาเพื่อตอบสนองชุมชนท้องถิ่น

ชื่อนักวิจัย: รศ.วราพร ศรีสุพรรณ¹, ผศ.ประกายรัตน์ สุขุมลชาติ¹, นายจำลอง บุญเรืองโรจน์²,
นายอนันต์ กัลปะ³, และนายประคอง บัวปรอท³

¹ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ² สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1, ³ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

E-mail address: waraporn.srs@mahidol.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: 1 กันยายน 2555 – 31 สิงหาคม 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดการ
การศึกษาเพื่อตอบสนองชุมชนท้องถิ่น พื้นที่วิจัยคือ อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 1 คือ และอำเภอพนมทวน จ.กาญจนบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ขั้นตอน
การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะคือ 1) การสื่อสารเพื่อการจัดตั้งเครือข่ายพหุภาคีพัฒนาการศึกษาเพื่อชุมชนท้องถิ่น 2)
การพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อชุมชนท้องถิ่น (การสร้างหลักสูตร
ท้องถิ่นระดับอำเภอ) และ 3) การนำเสนอผลงานและสรุปบทเรียนของพหุภาคีและประเมินการยอมรับการ
ทำงานแบบพหุภาคีของสถานศึกษา ผลการวิจัยคือ 1) การจัดตั้งพหุภาคีในโครงการวิจัยมี 2 รูปแบบคือ
รูปแบบที่ 1 เน้นการทำงานร่วมกันระหว่าง อปท. สถานศึกษา แกนนำภาคประชาชน (ผู้นำองค์กรชุมชนและ
ผู้ทรงคุณวุฒิ) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รูปแบบที่ 2 เน้นบทบาทของสถานศึกษาเป็นสำคัญ 2)
ผลผลิตที่เกิดจากพหุภาคีได้แก่ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ยึดโยงกับสิ่งที่เป็นจริงในท้องถิ่น และแผนการสอน
ตัวอย่างที่ครูได้ออกแบบไว้ซึ่งเกือบทั้งหมด (อำเภอพนมทวน) หรือบางส่วน (อำเภอบางปลาม้า) ได้ผ่านการ
ทดลองสอนแล้ว 3) ข้อเสนอกิจกรรมในการขยายผลการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ได้จากการสรุปบทเรียนของอำเภอ
บางปลาม้าคือ การปรับปรุงและจัดทำเอกสารสาระการเรียนรู้ “บางปลาม้าศึกษา” ที่เผยแพร่ได้ การพัฒนา
แหล่งเรียนรู้และวิทยากรท้องถิ่น และการสนับสนุนกิจกรรม “ค่ายบางปลาม้าศึกษา” 4) องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อ
ขยายผลการเรียนรู้ท้องถิ่นจากการประชุมสรุปบทเรียนของอำเภอพนมทวน คือ คณะกรรมการปรับปรุงและ
จัดทำเอกสารสาระท้องถิ่น และคณะกรรมการขับเคลื่อนสถาบันการเรียนรู้พนมทวนศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรปรับปรุง กฎ ระเบียบ
และธรรมเนียมปฏิบัติต่างๆ เพื่อสนับสนุนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้สามารถทำหน้าที่ในการจัดตั้ง
องค์กรพหุภาคีเพื่อการจัดการหลักสูตรท้องถิ่นระดับอำเภอ และสนับสนุนพวกเขาในการนำส่งหลักสูตร
ท้องถิ่นอำเภอศึกษาสู่หลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

คำหลัก: การจัดการแบบพหุภาคี, การศึกษาเพื่อท้องถิ่น, ปรัชญาการศึกษาแบบปฏิรูปนิยม

Project Code: RDG5510038

Project Title: Multi-sector Cooperation Management in Education for Local Communities

Investigators: Assoc.Prof.Waraporn Srisupan, Asst.Prof.Prakairat Sukumalchart, Mr.Jumlong Boonroungrod, Mr.Anaun Galapa and Mr.Prakong Buaprarot.

1-2 Mahidol University, 3 Suphanburi Primary Educational Service Area Office 1 and 4-5 Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2

E-mail address: waraporn.srs@mahidol.ac.th

Project duration: 1 September 2012 – 31 August 2013

Abstract

This action research aims to develop system and mechanism supporting education for local communities in most schools in the specified district. The study areas were Bangplama district, Suphanburi Province in Suphanburi Primary Educational Service Area Office 1 and Phanomtuan district, Kanchanaburi Province in Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2. This research study was conducted in three phases; 1) communication for setting up Multi-sector Cooperation group in managing of education for local communities; 2) mechanism and supporting system development for school management on education for local communities; and 3) presentation of outcomes, lesson learned and the acceptable assessment on Multi-sector Cooperation group functions of school managers. The research results were 1) there were 2 models of Multi-sector Cooperation group. The first model emphasizes on the cooperation of local government administrations, schools, local leaders (community organization leaders and local experts) and Educational Service Area Office. The second model emphasizes on the role of schools. 2) The outcomes of Multi-sector Cooperation group were the learning contents which related to local situation and events and the example of learning plans/ learning units which nearly all of them (Phanomtuan district) or some of them (Bangplama district) were tested already. 3) the suggestion to expand research results from the lesson learned meeting in Bangplama district was first by improving and publishing the document of “Bangplama Studies”; second, by developing the learning resources and local teachers; and third by supporting “Bangplama Studies Camp” activities. 4) the organization setting for expanding research results from the lesson learned meeting in Phanomtuan district were the committee for improving and publishing “Phanomtuan Studies” Document and the committee for setting up “Phanomtuan Studies Learning Center”

The research suggested that the Basic Education Commission should reorganize the rule, regulation and management tradition in order to support the Educational Service Area Office to set up Multi-sector Cooperation group for organizing the district curriculum management, and support them in adopting this curriculum to part of a school curriculum.

Key words: Multi-sector Cooperation Management, Education for Local Communities, Reconstructionism.